

Άρειος Πάγος 133/1983,

Πηγή: Ποιν. Χρ. Τόμ. ΛΓ' 1983 σελ. 717

Περίληψη: "Έννοια αμελείας. - Η τυχόν συντρέχουσα αμέλεια του παθόντος δεν αναιρεί την αμέλειαν και την ποινικήν ευθύνην του δράστου, εκτός εάν αυτή συνετέλεσεν αποκλειστικώς εις το επελθόν αποτέλεσμα. - Ορθή και ητιολογημένη καταδίκη επί ανθρωποκτονία εξ αμελείας του αναιρεσειοντος, όστις δεν εμερίμνησε, ώστε η εκφόρτωσις των οχημάτων εις το εργοτάξιον να είναι ακίνδυνος διά τους οδηγούς των, εν όψει του ότι άνωθεν διήρχοντο ηλεκτροφόρα καλώδια της Δ.Ε.Η., με αποτέλεσμα να θανατωθή εξ ηλεκτροπληξίας ο παθών οδηγός τοιούτου οχήματος".

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο αντιπρόεδρος Α. ΣΤΑΣΙΝΟΣ

Εισηγητής ο αρεοπαγίτης Ι. ΜΑΚΡΗΣ

Δικηγόροι Α. Κατσαντώνης, Φ. Μαυρόγιαννης

Επειδή εκ του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 28 και 302 του Π.Κ. σαφώς προκύπτει ότι διά την θεμελίωσιν του υπό τούτων προβλεπομένου εγκλήματος της ανθρωποκτονίας εξ αμελείας απαιτείται η διαπίστωσις αφ' ενός μεν ότι δεν κατεβλήθη υπό του δράστου η κατ' αντικειμενικήν κρίσιν απαιτούμενη προσοχή, την οποίαν πας μετρίως συνετός και ευσυνείδητος άνθρωπος οφείλει υπό τας αυτάς πραγματικάς περιστάσεις να καταβάλη, επί τη βάσει των νομικών κανόνων, της κρατούσης εν ταις συναλλαγίς συνηθείας και της κοινής κατά την συνήθη πορείαν των πραγμάτων πείρας και λογικής, αφ' ετέρου δε ότι ηδύνατο ούτος, ως εκ των προσωπικών περιστάσεων και ικανοτήτων του, ίδια δε ως εκ της υπηρεσίας του ή του επαγγέλματός του, να προΐδη και αποφύγη το παραχθέν αξιόποινον αποτέλεσμα, το οποίον απαραιτήτως πρέπει προσέτι να τελή εις αντικειμενικόν αιτιώδη σύνδεσμον προς την ενέργειαν ή παράλειψιν του υπαιτίου(1). Εξ άλλου, η τυχόν συντρέχουσα αμέλεια του παθόντος δεν αναιρεί την ύπαρξιν της αμελείας του δράστου και την εκ ταύτης ποινικήν ευθύνην του, εκτός αν αυτή συνετέλεσεν αποκλειστικώς εις το επελθόν αποτέλεσμα, όποτε αίρεται ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της ενεργείας ή παραλείψεως του δράστου και του αποτελέσματος, κειμένου, ως εκ τούτου, εκτός των δυνατοτήτων της προβλέψεώς του(2). Εν προκειμένω, ως προκύπτει εκ του συνδυασμού του σκεπτικού προς το διατακτικόν της προσβαλλομένης αποφάσεως, το εκδόν ταύτην Τριμελές Εφετείον Ναυπλίου εδέχθη ως αποδειχθέντα εκ της ακροαματικής ενώπιόν του διαδικασίας και των ειδικώτερον μνημονευομένων αποδεικτικών μέσων, τα εξής, κατά την ανέλεγκτον περί πραγμάτων κρίσιν του, πραγματικά περιστατικά: Την 3ην Φεβρουαρίου 1977 ο αναιρεσειών εν Κλαδά Λακωνίας, τυγχάνων εταίρος της εν Σπάρτη εδρευούσης ετερορρύθμου εμπορικής εταιρίας υπό την επωνυμίαν "Α.Ε.Ε." και απασχολούμενος με την πρόσληψιν των απαιτούμενων διά την εκτέλεσιν του υπό της εταιρείας ταύτης αναληφθέντος έργου διαπλατύνσεως της εθνικής οδού Τριπόλεως-Σπάρτης εργατοτεχνιτών, την εις έκαστον τούτων ανάθεσιν της εκτελέσεως ωρισμένης εργασίας και με την εν γένει επίβλεψιν της υπ' αυτών εκτελέσεώς της, εξ αμελείας του, δηλαδή, εξ ελλείψεως της προσοχής, ην ώφειλεν εκ των περιστάσεων και ηδύνατο να καταβάλη δεν προείδε το εκ των κατωτέρω πράξεων και παραλείψεών του παραχθέν αξιόποινον αποτέλεσμα της θανατώσεως του εις το έργον τούτο εργαζόμενου Θ.Γ. Συγκεκριμένως, εδέχθη το δικάσαν Εφετείον, ότι ο αναιρεσειών υπό την ως άνω ιδιότητά του κατά τας εν τω ως άνω τόπω και χρόνω εργασίας επιχωματώσεως κτήματος δι' υλικών μεταφερομένων εκ της διανοιγομένης οδού διά φορτηγών αυτοκινήτων, οδηγουμένων υπό οδηγών προσληφθέντων υπό της ως άνω εταιρείας, καίτοι εν γνώριζεν, ότι άνωθεν του χώρου επιχωματώσεως διήρχοντο ηλεκτροφόρα καλώδια της ΔΕΗ μέσης τάσεως, δεν εμερίμνησεν, ως ώφειλε και ηδύνατο να πράξη ώστε η εκφόρτωσις των οχημάτων να είναι ακίνδυνος διά τους οδηγούς των και δη, δεν παρίστατο ούτος κατά τας εκφορτώσεις των, ούτε είχε αναθέσει εις έτερον πρόσωπον την παρακολούθησιν των εκφορτώσεων, διά την ακίνδυνον διεκπεραίωσίν των, ούτε εμερίμνησεν, ώστε η εκφόρτωσις να γίνεται εις χώρον κείμενον έξω του άξονος των ηλεκτροφόρων καλωδίων, ούτε έλαβε τα κατάλληλα μέτρα, ώστε αι ενεργούμεναι επιχωματώσεις να μη ελαττώσουν την απόστασιν των υπερκειμένων εν τω χώρω τούτω καλωδίων από του εδάφους κάτω των εξ (6) μέτρων, καθοριζομένων ως ελάχιστον όριον ασφαλείας υπό της αρμοδίας υπηρεσίας της ΔΕΗ. Συνεπεία των παραλείψεων τούτων του αναιρεσειοντος, ότε ο παθών Θ.Γ. οδηγών το υπ' αριθ. ΡΙ 3588ΙΧ, φορτηγόν ανατρεπόμενον αυτοκίνητον εξεκένωσε τα δι' αυτού μεταφερόμενα χρώματα κάτωθι του εις την τοποθεσίαν ταύτην άξονος των ηλεκτροφόρων καλωδίων με υπερύψωσιν της καρότσας του αυτοκινήτου, οργανικώς προβλεπόμενον τρόπον εκφορτώσεως των ανατρεπομένων φορτηγών αυτοκινήτων, χωρίς να γνωρίζη το ακριβές ύψος των άνωθεν του εδάφους εκφορτώσεως διερχομένων ηλεκτροφόρων καλωδίων, αφού ούτε υπό του αναιρεσειοντος επεβλέπετο ούτος και καθωδηγείτο ούτε υπό άλλου εντεταλμένου προς τούτο προσώπου, η υπερυψωμένη καρότσα του αυτοκινήτου κατά την προς τα εμπρός οδήγησιν του, μετά την

εκφόρτωσιν, ευρισκομένη εις ύψος μείζον του 6.20 μέτρων (ενώ τα ηλεκτροφόρα καλώδια απείχον μόνον 5,84 μέτρα από του εδάφους, υπερυψωθέντος διά των επιχωματώσεων), ήλθεν εις επαφήν μετά των ηλεκτροφόρων καλωδίων, της επαφής δε ταύτης συνεχιζομένης και όταν ο οδηγός ανυποψίαστος εστάθμευσε με υπερυψωμένην την καρότσαν και επεχείρησε να κατέλθη του αυτοκινήτου και εν συνεχεία ν' ασφαλίση την θύραν αυτού, εδημιουργήθη βραχυκύκλωμα προκαλέσαν εις αυτόν ηλεκτροπληξίαν, συνεπεία της οποίας ως μόνης ενεργού αιτίας επήλθεν ακαριαίως ο θάνατος αυτού. Ταύτα δεχθέν ανελέγκτως και κηρύξαν εν συνεχεία τον αναιρεσείοντα ένοχον της αποδιδομένης αυτώ πράξεως της ανθρωποκτονίας εξ αμελείας εις βάρος του παθόντος οδηγού (άρθρ. 28 και 302 Π.Κ.), αφ' ενός μεν ορθώς ηρμήνευσε και εφήρμοσε τας ουσιαστικάς ταύτας ποινικάς διατάξεις, αφ' ετέρου δε και την επιβαλλομένην εκ του Συντάγματος και του άρθρου 139 του Κ.Π.Δ. ειδικήν και εμπεριστατωμένην αιτιολογίαν διέλαβεν εις την προσβαλλομένην απόφασίν του.

(1) Βλ. και Α.Π. 1479/1982.

(2) Ούτω και Α.Π. 56/1982 εις Ποιν. χρον. ΛΒ'/780.